

14 secrets del periodisme cultural

Hem de donar a conèixer uns creadors que, quan siguin coneguts, hauran deixat d'agradar-nos

Foto: Nico

1. El nom *cultura* i l'adjectiu *cultural* provoquen espant i rebuig: dius que ets periodista cultural i et miren amb cara de pobreta, què has fet tu per merèixer això.
2. La cultura és essencial, però això només ens ho creiem els del gremi. Des de fora tenen tan clar que la cultura és accessòria que sovint queda relegada a petits racons dels mitjans de comunicació. I encara gràcies.
3. Les notícies culturals només ocupen la portada dels mitjans d'informació general quan es mor algú o quan donen un premi gros a algú. Si es mor un creador amb un premi gros al currículum, les opcions d'acaparar un trosset de portada es multipliquen. Com ha dit algun fabricant de frases cèlebres, el periodisme cultural consisteix a fer saber que el creador Tal s'ha mort a una colla de gent que ignorava que el creador Tal fos viu.
4. Els companys periodistes d'altres seccions ens tenen pels rarets de l'ofici, pels menys periodistes dels periodistes. Els periodistes culturals no podríem ni plantejar-nos una especialitat periodística que no fos la nostra.
5. La creació cultural pateix -encara- una crisi galopant, el periodisme pateix -encara- una crisi galopant al quadrat, i als periodistes culturals ens toca el rebre per totes bandes. Però ens ho prenem amb alegria, perquè ens agrada tant la feina que la faríem de franc. I massa sovint ens toca, en efecte, fer-la de franc.

- 6.** Els periodistes culturals tenim accés a llibres i espectacles sense pagar-los, però si algú es fa periodista cultural per aquest motiu no li sortiran pas els números. Com ja he dit en el punt anterior, massa sovint no cobrem res (o cobrem molt poc) per la crònica o crítica del llibre o espectacle en qüestió.
- 7.** Dels imperatius promocionals no se'n salven ni els escriptors més consagrats. Gràcies a això he tingut l'oportunitat d'entrevistar de tu a tu tres premis Nobel de Literatura i he compartit rodes de premsa amb uns altres cinc premis Nobel, si no m'he descomptat.
- 8.** Les millors entrevistes sempre són les que es fan al marge dels imperatius promocionals. Els entrevistats no tenen la urgència de vendre't cap moto ni tenen a punt un discurs ja construït que han anat repetint cada mitja hora als col·legues que els han entrevistat abans que tu.
- 9.** Quan, malgrat tot, et toca fer una entrevista promocional, val la pena demanar la primera del dia, perquè l'entrevistat tindrà un discurs menys fet i encara no tindrà gaires temptacions de convertir-se en assassí en sèrie de periodistes culturals.
- 10.** Al món de la cultura hi ha gairebé tantes capelletes com persones. Els adeptes a cada capelleta es creuen per sobre del bé, del mal i de les altres capelletes. I segueixen el principi de qualsevol capelleta de l'univers capelletaire: o estàs amb ells o en contra d'ells.
- 11.** Els periodistes culturals portem un elitista a dintre: ens provoca urticària que els nostres gustos refinats coincideixin amb els d'un públic massiu. Ens sembla que un creador és bo mentre només l'aplaudeixen quatre gats amb pedigrí. Ens encanta descobrir noves veus de la literatura o la música, però fem la feina un pèl a contracor: hem de donar a conèixer uns creadors que, quan finalment siguin coneguts, hauran deixat d'agradar-nos justament perquè ja els coneixerà tot déu.
- 12.** Nou de cada deu periodistes culturals tenen un peu al periodisme i un altre a la literatura. Si vam estudiar periodisme és perquè volíem escriure. Ens penegen sovint l'etiqueta de "periodista i escriptor". Però quan ens pregunten a què ens dediquem podem dir que som periodistes, que sona menys presumptuós.
- 13.** Els periodistes culturals tenim amics i amants i marits que són escriptors, pintors, músics, actors i faranduleros en general. I sí, estar rodejats de gent creativa resulta -a vegades- estimulant.
- 14.** Llegir (molt, a tot arreu, tres llibres alhora) i anar al cine, al teatre o a concerts és part indissociable de la nostra feina. És a dir: amb permís dels mestres i dels metges, l'ofici de periodista cultural és el millor del món.